

Jaarverslag

Integriteitscommissie JenV

2023

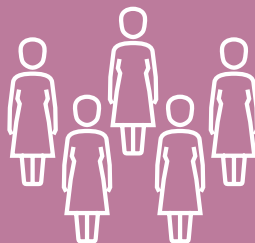

Inhouds- opgave

Voorwoord

> 3

Wie zijn we

> 4

Het meldpunt

> 5

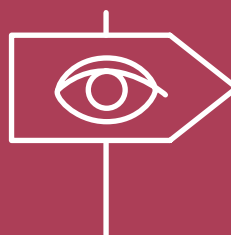
Activiteiten
en bereik

> 6/7

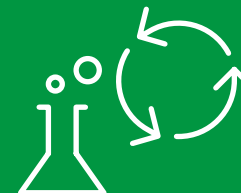
Ontwikkelingen

> 8

Vooruitblik

> 9

Publicaties

> 10

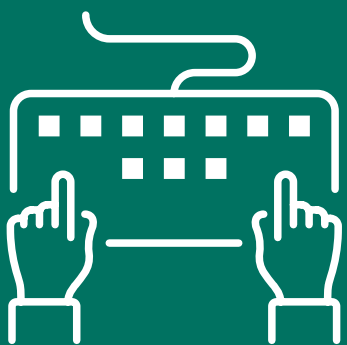
Financiën

> 11

2

Voorwoord

Onafhankelijk, deskundig, betrouwbaar en veilig: deze kernwaarden stonden ook in 2023 centraal voor de Integriteitscommissie JenV. De commissie is onafhankelijk en biedt medewerkers van het ministerie van Justitie en Veiligheid de mogelijkheid om veilig hun melding te kunnen doen. Door deskundig onderzoek te verrichten naar de meldingen, draagt de commissie bij aan gezonde werkrelaties binnen de organisatie.

In 2023 hebben 51 medewerkers een melding gedaan bij ons meldpunt. Zij benaderden het meldpunt met een vermoeden van een misstand op het werk, een vermoeden van niet-integer handelen van hun leidinggevende of benadeling nadat de medewerker zelf intern een melding heeft gedaan. Het aantal meldingen is ook in 2023 weer gestegen ten opzichte van het jaar ervoor, toen we 39 meldingen ontvingen.

Ook het aantal onderzoeken dat wij in 2023 uitvoerden en afrondden, is gestegen. Hierbij is ons onder andere opgevallen dat veel meldingen betrekking hebben op de relatie tussen nieuwe leidinggevenden en ervaren medewerkers. Vaak is er sprake van een arbeidsconflict waarbij de causaliteit moeilijk vast te stellen is: waren er al problemen op de werkvloer en is daaruit het arbeidsconflict ontstaan,

of was dit andersom? We zien regelmatig terug dat het goede gesprek niet met elkaar is gevoerd en zaken in plaats daarvan formeel worden afgehandeld met (dreiging van) verbetertrajecten of sancties.

Eind 2023 vond er een belangrijke verandering plaats binnen de samenstelling van onze commissie: Frank Kerckhaert nam na ruim drie jaar afscheid als voorzitter. Vanaf 1 januari 2024 heeft hij het stokje overgedragen aan Febe Deug. Zij zal, samen met Edith Snoeij en Anne Mieke Zwaneveld, het belangrijke werk van onze commissie voor de medewerkers van het ministerie van Justitie en Veiligheid voortzetten en doorontwikkelen. Wij bedanken Frank voor zijn mooie werk en de prettige samenwerking de afgelopen jaren, en voor de belangrijke rol die hij heeft gespeeld bij het agenderen van dit thema. Daarnaast

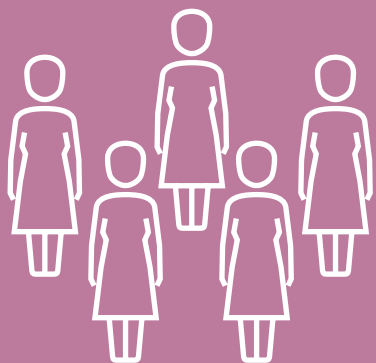
bedanken we de DOR, de bonden en de werkgever, voor het in ons gestelde vertrouwen.

Wij zijn er als commissie van overtuigd dat ons werk voor medewerkers van grote waarde kan zijn. We beseffen dat het veel moed vergt van mensen om een melding te doen, en een melding heeft veel impact op álle betrokkenen. Natuurlijk zal niet elke melder gelijk krijgen. Maar iedereen, de melder én degene op wie de melding betrekking heeft, kan er op vertrouwen dat we onafhankelijk, deskundig en betrouwbaar te werk gaan. Wij zetten ons ook in 2024 graag weer met veel energie in voor deze taak.

Febe Deug, Edith Snoeij en Anne Mieke Zwaneveld
Commissieleden Integriteitscommissie JenV

Wie zijn we?

De Integriteitscommissie JenV bestaat uit drie commissieleden, die na een sollicitatieprocedure zijn benoemd namens de minister van Justitie en Veiligheid. Ze hebben alle drie veel ervaring op het gebied van integriteitskwesaties.

Febe Deug heeft als adviseur organisaties begeleid bij vraagstukken over diversiteit en inclusie. Ook vervult zij diverse nevenfuncties, waaronder voorzitter van de Raad van Toezicht van Radar en is ze voorzitter van Mores, het meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag in de culturele, creatieve en mediasector.

Edith Snoeij heeft haar loopbaan doorgebracht bij Abvakabo FNV. De laatste jaren, van 2004 tot en met 2011, als voorzitter. Sindsdien vervult zij een aantal bestuurs- en toezicht houdende functies, deels in de pensioensector, deels in het publieke domein.

Anne Mieke Zwaneveld is sinds 2023 voorzitter van de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden. Eerder was ze actief als gemeentelijk ombudsman in Rotterdam en meerdere andere gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond, en is ze rechter en officier van justitie geweest.

Secretariaat

De Integriteitscommissie JenV wordt bij de uitoefening van haar werkzaamheden ondersteund door een secretariael team. Het secretariaat wordt gevormd door:

- Carina van Agten, secretaris
- Zerina Fatehmahomed, plaatsvervangend secretaris

Het meldpunt

De Integriteitscommissie JenV heeft voor de uitoefening van haar werkzaamheden een meldpunt ingericht. Het meldpunt bestaat uit speciaal daarvoor opgeleide functionarissen van het CAOP. Linda van Gorkum is coördinator van het meldpunt. Het meldpunt is bereikbaar via de website meldpuntintegriteitjenv.nl en via het gratis telefoonnummer **0800 – 223 12 33**.

Werkwijze

Bij de Integriteitscommissie JenV kunnen alle medewerkers van het ministerie van Justitie en Veiligheid terecht als zij een melding willen doen van een misstand, integriteitsschending of benadeling als gevolg van een interne melding. Een melding kan gedaan worden via de mail, telefoon en website. Het meldpunt registreert de melding en verwerkt deze in een veilige, digitale omgeving. Vervolgens wordt er een belafsprak ingepland met de melder.

Tijdens dit eerste gesprek met de melder achterhaalt Linda het verhaal achter de melding. Ze vraagt door en gaat meer in op het gevoel en de emotie van de melder. Zo wordt er extra informatie opgehaald die de melder in eerste instantie niet altijd meevert met de melding. Vervolgens legt het

secretariaat de melding voor aan de commissie, die de melding in behandeling neemt. Linda sluit incidenteel aan bij de commissievergaderingen om het verhaal van melders te verduidelijken.

Onafhankelijk en vertrouwelijk

Als eerste aanspreekpunt is Linda er echt voor de melder. Zo draagt de commissie er zorg voor dat melders bij het onafhankelijke meldpunt terecht kunnen, dat er oprecht naar hun verhaal geluisterd wordt en dat de melding in vertrouwen wordt behandeld. Het verhaal van de melder is veilig bij de Integriteitscommissie JenV

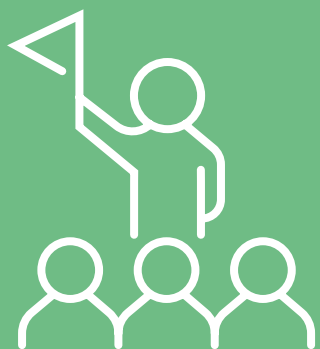

Linda van Gorkum

Linda van Gorkum is sinds 1997 werkzaam bij het CAOP, waarvan de laatste vijf jaar als procescoördinator meldpunten en vertrouwenspersoon (zowel intern als extern). In die functie is zij vanaf de instelling in 2020 betrokken bij het meldpunt van de Integriteitscommissie JenV.

Activiteiten en bereik

Meldingen

51 meldingen (waarvan 1 anoniem)

Wat is daarmee gedaan?

(51 meldingen in 2023 en 18 zaken uit 2022 die doorliepen in 2023)

← **7** meldingen onderzoek en afgerond met een adviesrapport

← **16** meldingen nog in onderzoek

← **5** meldingen van niet-JenV'ers doorverwezen naar andere instantie

← **11** meldingen in overleg met melder laten oppakken door de eigen organisatie, commissie monitort voortgang

→ **3** meldingen op verzoek van melder niet in onderzoek genomen

→ **27** meldingen afgerond zonder onderzoek

→ **2** meldingen nog niet in onderzoek in afwachting van actuele ontwikkelingen

Activiteiten

25

commissievergaderingen

Meldpunt JenV tijdens kantooruren via telefoon en e-mail bereikbaar voor vragen en meldingen.

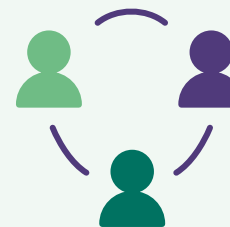
59

gesprekken in kader van onderzoek

10

netwerkgesprekken

Secretariaat continu beschikbaar als vraagbaak, onderhoudt doorlopend contact met melders en andere betrokkenen inclusief onderzoekers, en stuurt team aan.

Netwerkgesprekken gevoerd met onder meer:

- SG-DOR-Bonden
- Directeuren DJI
- Directeuren DT&V
- Maandstart JenV
- Next JenV
- DG DJI
- DG IND
- Directeur BI DJI
- Vertrouwenspersonen DJI, DT&V, IND en RvdK
- Tevens heeft commissie een tweetal mensen uitgenodigd die in het nieuws zijn geweest om hun visie op zaken te vernemen.

Activiteiten en bereik

Bereik website

3270

Websitebezoeken*

7334

Paginabezoeken

1749

Bekeken publicaties

1:34

Minuten per pagina

*In 2023 is de website door 2225 unieke bezoekers bezocht

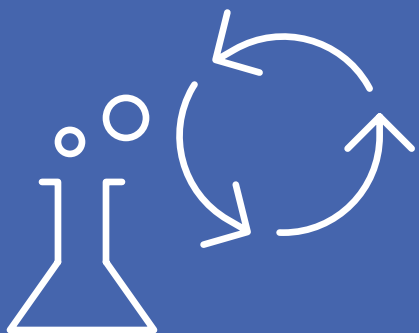
Communicatie

- Contact met alle diensten binnen JenV
- Artikelen in vakbladen
- Communicatiemiddelen voor de diensten binnen JenV, zoals
 - > Interview
 - > Podcast
 - > Video
 - > Adviesrapport
- Social media (LinkedIn, Instagram)

7

Ontwik- kelingen

Sociale veiligheid en integriteit in de schijnwerpers

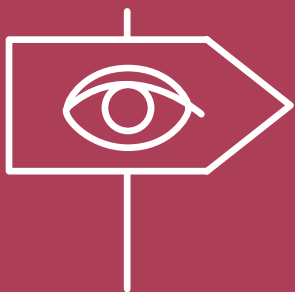
Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft er al in 2020 voor gekozen om een externe onafhankelijke integriteitscommissie in te stellen. Wij kunnen niet alleen naar meldingen van een vermoeden van een misstand een onderzoek instellen, maar ook naar meldingen van ongewenste omgangsvormen of niet-inteiger gedrag door een leidinggevende. Dat hebben wij de afgelopen jaren ook tientallen keren gedaan. Integriteit vergt een permanent gesprek tussen werkgever en werknemer. Soms is een onderzoek nodig. In 2023 is het onderwerp sociale veiligheid op de agenda van werkgevers gekomen, in het bijzonder naar aanleiding van gebeurtenissen bij de omroep. Het belang van sociale veiligheid heeft terecht veel aandacht gekregen. Als dat niet in orde is, heeft dat gevolgen voor slachtoffers, omstanders en leidinggevendenden. Dat leidt tot een bredere maatschappelijke

discussie over welk gedrag geaccepteerd wordt en wat niet of niet meer door de beugel kan. De noodzaak voor werkgevers om een veilige omgeving voor medewerkers te bieden is het laatste jaar alleen maar actueler geworden. In de CAO rijk 2022- 2024 is opgenomen dat medewerkers van alle ministeries terecht moeten kunnen bij een onafhankelijke commissie. Wij zijn graag bereid onze ervaringen te delen. En waar mogelijk als inspiratie te dienen voor andere ministeries.

Evaluatie

In 2023 heeft de commissie besloten om haar onderzoeksprotocollen en richtlijnen kritisch te laten onderzoeken. Dat is gedaan door prof. Rob van Eijbergen en drs. Stijn Klarenbeek van het Zijlstra centrum van de Vrije Universiteit Amsterdam. Het doel van dit onderzoek was om te inventariseren in hoeverre de huidige onderzoeksprotocollen van de commissie toereikend zijn om onafhankelijk en objectief integriteits-

onderzoek uit te voeren, in hoeverre de protocollen in de praktijk worden nageleefd en op welke manieren de onderzoeksprotocollen en/of -werkwijze van de commissie verbeterd kunnen worden om de kwaliteit van het onderzoeksproces te verhogen. Dat is gebeurd door documentanalyse en gesprekken met onderzoekers en melders. Het onderzoek is in september 2023 afgerond met een onderzoeksrapport. De bevindingen uit het rapport laten een positief beeld zien van de professionaliteit en onafhankelijkheid van de werkwijze van de commissie, het secretariaat en het meldpunt. Uit de interviews zijn ook enkele kritische reflectiepunten naar voren gekomen, zoals de noodzaak om onze bekendheid onder JenV-medewerkers verder te vergroten. De reflectiepunten en de aanbevelingen hebben tot vruchtbare discussies in de commissie geleid en zullen in de komende tijd nadere invulling en uitwerking krijgen.

Bekendheid integriteitscommissie

Het is belangrijk dat JenV-medewerkers zelf de weg weten te vinden naar ons meldpunt. Daarom werken we ook in 2024 verder aan het vergroten van onze bekendheid binnen de organisatie. Dit doen we onder andere door vindbaar te zijn op de interne JenV-kanalen, door het goede gesprek aan te gaan met sleutelfiguren in onze podcasts en door het communiceren via onze eigen website en social media kanalen. In 2024 blijven we ook ons interne netwerk binnen JenV versterken. We organiseren onder andere samen met NextJenV, het jongeren-netwerk binnen JenV, en het Bureau Integriteit een themamiddag over integriteit. Daarnaast blijven we gesprekken voeren met diverse vertrouwenspersonen binnen JenV, die een cruciale rol spelen in het doorverwijzen van melders naar onze commissie.

Doorlooptijd onderzoeken

Zorgvuldig onderzoek kost veel tijd. Persoonsgericht integriteitsonderzoek is ingrijpend voor alle betrokkenen. We streven er ook in 2024 onderzoeken snel af te ronden, maar tegelijkertijd blijven we wel de benodigde tijd nemen voor een zorgvuldig onderzoek. Want alleen dan heeft de integriteitscommissie meerwaarde voor medewerkers en de organisatie.

Positie van de melder en de leidinggevende

Bij meldingen die leiden tot een onderzoek spelen emoties vaak een grote rol, zowel bij de melder als de leidinggevende op wie de melding betrekking heeft. Voor een melder is het nogal wat, een melding doen bij een externe onafhankelijke integriteitscommissie. Maar de impact is

ook groot op de leidinggevende. Ook omdat een onderzoek eindigt met een oordeel over de melding. Voor melder en leidinggevende geldt dat het na een onderzoek lastig kan zijn om de verhoudingen te herstellen. We gaan bekijken of wij mogelijkheden zien of wij in onze procedures en werkwijzen iets kunnen aanpassen om dat makkelijker te maken. Want dat lijkt ons het beste voor de melder, voor de leidinggevende en voor de organisatie!

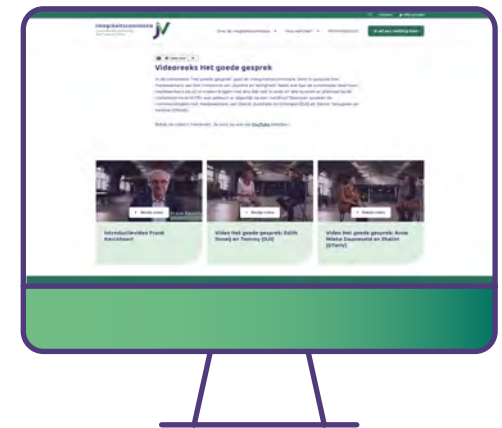
Publicaties

Artikel in Binnenlands Bestuur

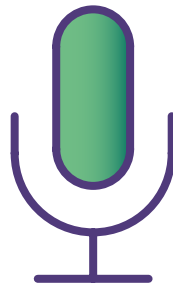

Interview Febe Deug

Vidoreeks Het goede gesprek

Podcast over integriteit

Podcast met SG Dick Schoof

8 Adviesrapporten

Financiën

Het ministerie van JenV heeft voor 2023 een budget aan de commissie toegekend. De commissie heeft 100% van dit budget benut. De uitgaven bedragen in totaal € 1.197.392

